

Gemeente Groei Groep-Gespreksstof

**En God zag
dat
het *Tau* was**

**Oeroude vragen,
ijzersterke
antwoorden in
Genesis**

En God zag dat het tov was

Oeroude vragen, ijzersterke antwoorden in
Genesis
Gesprekstof voor Gemeente Groei Groepen

16 thema's voor het geloofsgesprek
om leerling te zijn van Jezus in de kracht van
Gods Geest

Uitgegeven door het Evangelisch Werkverband

ISBN 978 90 8326 482 0 (boek)
ISBN 978 90 8326 483 7 (e-book)
NUR 707

Schrijvers:

Ds. Pieter Both
Mw. Jeltje Elzinga
Ds. Jake Schimmel
Ds. Peter Smilde (eindredactie)

Medewerkers:

Ds. André Priem (liederen)
Anton Sinke (vormgeving)

Fotografie:

Anton Sinke, pag. 6, 7, 8, 13, 16, 18, 22, 34, 40, 55,
61, 68, 86, 88, 100, 106, 112, 119. IStock Photos,
pag. 29, 46, 48, 62, 75, 80, 95, 115, 117.

De Bijbelteksten in deze uitgave zijn, tenzij
anders vermeld, ontleend aan de NBV21,
© Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap

Alle rechten voorbehouden. Deze download is strikt persoonlijk en mag niet doorgestuurd worden naar anderen, gedeeld worden op een server of vermenigvuldigd dmv print of druk zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Vermenigvuldiging of delen is alleen toegestaan daar waar sprake is van een pakketaankoop waarbij maximale licenties vastgesteld zijn.



Stichting Evangelisch Werkverband
Tolboomweg 10
3784 XC Terschuur
www.ewv.nl

En God zag dat het **Tou** was

Oeroude vragen,
ijzersterke
antwoorden in
Genesis

17 thema's
voor het
geloofsgesprek



Inhoud

Voorwoord	6
-----------	---

Deel 1 **Vooraf**

1	Waarom Gemeente Groei Groepen?	10
2	De opzet van de bijeenkomsten	12
3	Lezen in Genesis	14

Deel 2 **Programma's**

1	En God zag dat het TOV was. Opstarten	18	
2	God begint	Genesis 1:1-25	22
3	Beheersen of beheren?	Genesis 1:26 – 2:3	29
4	Gods Geest in de schepping	Genesis 1:1-5 en 2:4-8	34
5	Kies maar, er zijn twee bomen	Genesis 2:8-16	40
6	Do Event		46
7	Man en vrouw schiep Hij hen	Genesis 2:18-25	48
8	Als God willen zijn	Genesis 3	55
9	Broedermoord	Genesis 4	62
10	Van geslacht op geslacht	Genesis 5	68
11	Godenzonen en supermensen	Genesis 6:1-6	75
12	God heeft spijt	Genesis 6:5-6:22	80
13	Do Event		86
14	God verdrinkt zijn schepping	Genesis 7	88
15	Een regenboogverbond	Genesis 9:1-17	95

16	Dronken	Genesis 9:18-28	100
17	Een Babylonische spraakverwarring	Genesis 11:1-9	106

Deel 3 **Tips en thema's op de achtergrond**

1	Spelregels voor het groepsgeprek		114
2	Zorgen voor elkaar in de Groeigroep?		116
3	Creativiteit in de Gemeente Groei Groep		118
4	Bouwstenen voor de praktijk		120
5	Do Events		121
6	Triades als groeiversterkers		122
7	Evaluatievragen		123
	Werkblad		126

Afkortingen

GGG:	Gemeente Groei Groep
LB:	<i>Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk</i> , opvolger van het <i>Liedboek voor de Kerken</i> (LvdK)
HH:	<i>Hemelhoog</i> , opvolger van de <i>Evangelische Liedbundel</i> (ELB).
Opw:	Opwekkingsliederen
HSV:	Herziene Statenvertaling (2010)
NBV:	Nieuwe Bijbelvertaling (2021)
ZG:	Zingend Geloven

Voorwoord

Al meer dan vijftientig jaar brengt het Evangelisch Werkverband jaarlijks gespreksmateriaal uit voor Gemeente Groeigroepen. We zijn dankbaar en trots ook dit jaar weer een gespreksboekje aan te kunnen bieden: *En God zag dat het TOV was. Oeroude vragen, ijzersterke antwoorden in Genesis.*

Nooit eerder hebben we Genesis, het eerste Bijbelboek, gekozen als uitgangspunt van ons gespreksmateriaal. Dat werd hoog tijd want Genesis (begin, oorsprong) gaat over de basisvragen van de mens: Waar kom ik vandaan? Waarom leef ik? Wat is de herkomst van het kwaad? En: is er nog hoop, niet alleen voor mensen, maar ook voor de groene planeet aarde? Bij de bestudering van Genesis waren wij als schrijversteam verrast hoe actueel deze oeroude vragen zijn én hoe 'ijzersterk' de antwoorden. Antwoorden die je niet zelf kunt bedenken, maar onmiskenbaar van bovenaf komen en ons juist ook vandaag houvast geven, inzicht en hoop. Helaas kunnen we niet het hele Bijbelboek Genesis behandelen. We beperken ons tot de zogenaamde oergeschiedenis, de eerste elf hoofdstukken van Genesis.

En God zag dat het goed was. Zevenmaal herhaalt God deze woorden in het openingshoofdstuk van Genesis. Hij is tevreden en blij met wat Hij gemaakt heeft: de hemel en de aarde en alles wat daarin leeft. Hij heeft zijn hart in de schepping gelegd en draagt die vervolgens over aan Adam, de





mens. Hij hoopt dat Adam net zoveel van de tuin van de schepping zal genieten en er goed voor zal zorgen. Helaas is het anders gelopen: zondeval, bederf, hoogmoed en moord.

Veel mensen wanhopen vandaag of het nog wel goed zal komen met de aarde. Rampen en dreigingen stapelen zich op. De duisternis lijkt oppermachtig. Zelfs God heeft toentertijd al overwogen een einde aan de schepping te maken door een zondvloed. Toch heeft Hij besloten verder te gaan met Adam, Eva en met hun nakomelingen, Kaïn, Noach, Abraham en Israël. Hij heeft zelfs een nieuwe Adam ingezet, Jezus, zijn eigen Zoon. Met Hem komt het koninkrijk van God dichtbij. In Hem begint God iets nieuws, een nieuwe hemel en een

nieuwe aarde. Dat wordt zichtbaar in een kribbe en een kruis. En wij, volgelingen van Jezus, mogen delen in dat nieuwe begin en uitkijken naar een toekomst die TOV zal zijn. Er is reden om hoopvol te zijn, goede moed te hebben en je volop in te zetten in de kracht van de heilige Geest.

We wensen je mooie, inspirerende, leerzame en toffe gesprekken toe en we hopen dat Jezus door zijn Woord en Geest het levende middelpunt mag vormen van je groep!

Pieter Both, Jeltje Elzinga,
Jake Schimmel en Peter Smilde



Deel 1

DEEL 1

Vooraf

- 1 Waarom Gemeente Groei Groepen?
- 2 De opzet van de bijeenkomsten
- 3 Lezen in Genesis

Waarom

Gemeente Groei Groepen?

Kleine groepen, grote kansen

Jezus' benadering, drie niveaus

Als je de evangeliën in de Bijbel leest, valt het op dat Jezus mensen op verschillende niveaus benaderde. Allereerst nam Hij de tijd om met mensen *persoonlijk* te spreken, een op een. In dit gesprekboekje staan deze ontmoetingen centraal. Deze persoonlijke benadering is van groot belang in onze kerken, denk aan pastorale gesprekken.

Daarnaast sprak Jezus ook tot *grote groepen mensen*. Denk aan de Bergrede, waarmee Hij zich richtte tot een grote menigte mensen. Of aan de wonderbare spijziging, waarin Hij duizenden van brood en vis voorzag. Wij kennen in onze kerken ook bijeenkomsten voor grotere groepen, denk aan erediensten of conferenties.

Opvallend is echter dat Jezus het grootste deel van zijn tijd investeerde in een *kleine groep* van twaalf leerlingen. Met deze kleine kring leerlingen ging Hij vriendschappelijk om, gaf hun intensief onderricht, beantwoordde hun vragen

en gaf hun 'stageopdrachten'! In drie jaar tijd gaf Hij hun een intense geestelijke vorming en maakte ze een ontwikkeling door van discipelen naar apostelen: ze werden uitgezonden om nieuwe discipelen te maken.

Geestelijke groei in de huiskamer

Jezus investeerde dus in de kleine groep. Dat doen wij ook in de Gemeente Groei Groep (GGG). In de intensiteit van het onderlinge gesprek groeit de gemeenschap met elkaar en met God. In de groep kun je geloofservaringen uitwisselen en groeien in je geloof. In de groep kun je elkaar stimuleren om je geloof ook werkelijk te leven en missionair te zijn. En is er ruimte om elkaar in gebed bij God te brengen.

Je kunt groeien in de volgende aspecten:

- **In je relatie met God**
Door samen Bijbel te lezen, hoor je

hoe Gods Woord uitwerkt in het leven van een ander. Onderlinge getuigenissen helpen je om te groeien in je vertrouwen op de Heer.

- **In je relatie met andere gelovigen**
Door van hart tot hart te spreken groeit de onderlinge verbondenheid als gelovigen.
- **In je vrijmoedigheid**
Door in een veilige kring uit te spreken wat de Heer voor jou betekent, vind je woorden om dat ook in een andere omgeving te doen.
- **In het gebruik van je geestelijke gaven**
In de kleine groep kun je ontdekken wat je sterke en zwakke punten zijn. Je kunt oefenen met je geestelijke gaven.
- **In je karaktervorming**
Door met elkaar op te trekken, ontdek je elkaars kracht en zwakheden, én hoe je daarmee om kunt gaan.
- **In je geestelijke weerbaarheid**
Door je geloofsstrijd te delen en voor elkaar te bidden, word je krachtiger in de navolging
- **In je gastvrijheid**
Door mensen in de groep uit te nodigen en met liefde te omringen geef je hen een kans om tot geloof te komen en daarin te groeien.

Groeien in discipelschap

De Gemeente Groei Groep is dus geen Bijbelstudiegroep, maar een kleine geloofsgemeenschap, waarin je elkaar helpt je toe te wijden aan Jezus Christus en te *groeien in discipelschap*.

Wat is dat eigenlijk, discipelschap? Discipelschap gaat verder dan kerklidmaatschap. Een kerklid heeft de mogelijkheid om toeschouwer te blijven en vanaf de tribune te genieten van het spel van anderen. Een discipel verlaat de tribune en wordt deelnemer, volgeling van Jezus. De kortste en misschien wel mooiste omschrijving van discipelschap is afkomstig van Dallas Willard: 'Een leerling is iemand die in de nabijheid van de meester leert van de meester, om te worden als de meester.' Kortom: een leerling van Jezus luistert naar zijn stem en doet wat Hij zegt.

Maar dat gaat niet vanzelf. Toen Jezus zijn leerlingen de wereld instuurde om getuigen te zijn, riep Hij hen op om eerst te wachten op de 'belofte van de Vader' (Handelingen 1:4 en 8). Hij bedoelde daarmee de uitstorting van de heilige Geest. Als Evangelisch Werkverband zijn wij er diep van overtuigd dat de kerk begint bij Pinksteren. Dat geldt ook voor discipelschap. Het bijzondere van discipelen is dat ze niet meer vanuit hun eigen kracht werken, maar vanuit de kracht van de heilige Geest. Daartoe heeft Jezus zijn Geest uitgegoten en dat doet Hij nog steeds. Dan gebeuren er dingen die in eigen kracht onmogelijk zijn. Dit is misschien wel de belangrijkste reden om mee te doen in een groeigroep: groeien als discipel in de kracht van zijn Geest, en zo meewerken aan de geestelijke vernieuwing van de kerk.

De opzet

van de bijeenkomsten

Elke bijeenkomst van de Gemeente Groei Groep doorloopt zes stappen. Probeer deze zes stappen ook werkelijk te zetten. Ze horen bij elkaar. Door deze opzet komen alle aspecten van discipelschap aan de orde: de relatie met elkaar, met God en met de wereld, en daarnaast kennis (hoofd), beleving (hart) en praktisch bezig zijn (handen).

1 Ontmoeting

We nemen de tijd voor elkaar om te horen hoe het gaat. Dit is geen opwarmertje, het is essentieel, we bouwen immers aan een hechte gemeenschap. Soms gebruiken we een 'ijsbreker'.

2 Lied & gebed

We verwelkomen de Heer in ons midden met een gebed en/of een lied.

3 Introductie op het thema

Voordat we de Bijbel openslaan onderzoeken we wat we zelf al weten en denken rondom het thema.

4 In gesprek met de Bijbel

We luisteren naar de stem van God door een Bijbelgedeelte te lezen en te bespreken. De nadruk ligt niet op Bijbelstudie maar op het geloofsgesprek. De vragen kunnen daarbij helpen.

5 Bouwstenen voor de praktijk

Na al het praten volgt een moment van stilte. We laten alles wat we gehoord hebben even bezinken en luisteren naar de stille stem van Gods Geest. Wat wil Hij je zeggen? Wat wil Hij dat je gaat doen? En kun je dit uitwerken tot een bouwsteen, een concreet plan of activiteit? Achter in het boekje (pag 126) vind je een werkblad met



bouwstenen waar je dit kunt opschrijven. Meer over bouwstenen vind je op pag 120.

6 Gebed

We sluiten af met een dankgebed en voorbeden voor elkaar.

Achtergrond

Ten slotte vind je enkele toelichtingen bij de Bijbeltekst. Ze zijn niet uitgebreid; te veel uitleg kan het vrij

geloofsgesprek belemmeren. De achtergronden helpen je om hindernissen te overwinnen en het bredere verband te ontdekken. Je zult zien dat je met elkaar heel veel weet.

Triades

Steeds worden er twee Bijbelteksten toegevoegd, die passen bij het besproken thema. Je kunt ze gebruiken in een triade, of in je stille tijd thuis. Meer daarover op pag 121.

Lezen in Genesis

Als je iemand beter wilt leren kennen is het een goed idee een fotoalbum van hem of haar te bekijken met baby- en kinderfoto's. Het vertelt niet alleen iets over de eerste stappen van hem of haar, maar ook over het 'nest' waarin hij of zij is opgegroeid.

Genesis is het eerste boek van de Bijbel. Genesis betekent letterlijk: geboorte, oorsprong of begin. Het boek beschrijft de oorsprong van de wereld waarin we leven, de geboorte van de mensheid, en in het bijzonder het ontstaan van het volk Israël. We zien daarin twee hoofdrolspelers. Allereerst God de Heer. Hij neemt het initiatief. Hij schept de hemel en de aarde en alles wat leeft. De tweede hoofdrolspeler is de mens. God heeft hem naar zijn evenbeeld geschapen. Het is opvallend hoeveel ruimte en verantwoordelijkheid de mens krijgt. Daarover is God zeer tevreden (Hij zag dat het TOV was), maar al gauw blijkt de mens zijn vrijheid te misbruiken en komt er een breuk tussen de twee

hoofdrolspelers, met alle ellende van dien. Hoe reageert God daarop?

Genesis bestaat uit twee hoofdonderdelen!

- ⊙ De oergeschiedenis (de hoofdstukken 1-11)
- ⊙ De voorouders van het volk Israël: Abraham, Isaac en Jakob (12-50).

In dit GGG gesprekboek concentreren wij ons op de eerste 11 hoofdstukken. Terwijl de rest van Genesis (en het Oude Testament) focust op het volk Israël, is in deze eerste hoofdstukken de focus gericht op de wereld in zijn geheel. De God van de Bijbel is immers geen stamgod van één volk, maar de

God van hemel en aarde, van alle volken en naties, en ook van de planten en de dieren. God heeft dit alles nadrukkelijk gewild en gemaakt. Het fysieke, het stoffelijke is in de Bijbel zeer waardevol en dus niet minderwaardig ten opzichte van het geestelijke, zoals je dat in oostelijke religies ziet. En dat geldt niet alleen voor 'in den beginne', maar ook voor de toekomst en de laatste dingen. Als het Nieuwe Testament spreekt over de toekomst, dan gaat het over een nieuwe hemel en een nieuwe aarde die net zo fysiek is als de eerste schepping, maar dan ontdaan van de gebrokenheid van de oude schepping.

De eerste 11 hoofdstukken van Genesis zien er als volgt uit:

- | | |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Genesis 1-2 | De schepping van de hemel en de aarde en de opdracht aan de mens |
| Genesis 3 | De oorsprong van het kwaad (1). Hoe Adam en Eva breken met God en wat de gevolgen daarvan zijn |
| Genesis 4 | Het kwaad (2): Kaïn vermoordt zijn broer Abel |
| Genesis 5 | Geslachtsregister van Adam tot Noach |
| Genesis 6 | Het kwaad (3): Godenzonen verwekken reuzen |
| Genesis 6-8 | De zondvloed, maar Noach wordt gespaard |
| Genesis 9 | God sluit een verbond met Noach en alle levende wezens; de regenboog |
| Genesis 10 | Geslachtsregister van Noachs zonen: Sem, Cham en Jafet |

Genesis 11 Het kwaad (4): De toren van Babel reikt tot aan de hemel

Genesis is niet alleen een boek vol geschiedenissen en verhalen, maar geeft ook een dieper inzicht, een soort bodyscan: Wie is God? Wie zijn wij mensen? En hoe ziet hun onderlinge relatie eruit? Waar is het mis gegaan en wat is de bron van het kwaad? Waarom heeft God geen einde gemaakt aan de schepping, maar ervoor gekozen de mens een nieuwe kans te geven?

God sluit een verbond met Noach, later met Abraham en Mozes. In het Nieuwe Testament wordt het verbond vernieuwd in Jezus. Opnieuw zweeft Gods Geest boven de aarde, boven Nazaret, boven de Jordaan. Opnieuw gaat God spreken, zelfs zodanig dat het Woord vlees wordt. God zendt zijn Zoon. Het begin van de nieuwe schepping wordt zichtbaar, nog niet wereldwijd, maar in een kribbe, aan een kruis en in de uitstorting van de heilige Geest. De nieuwe schepping zal eens tot voltooiing komen als Hij terugkomt. Genesis krijgt dus een vervolg in het Nieuwe Testament. Daarop zullen we in de programma's steeds aanhaken.

Wie heeft Genesis geschreven?

Tenslotte, wie heeft Genesis geschreven? Vanouds ging men ervan uit dat Mozes de eerste vijf boeken van de Bijbel heeft geschreven, maar die mening wordt nauwelijks meer verdedigd en komt ook niet terug in de Bijbel zelf. Wat we wel weten, is dat in de Bijbel-



boeken Genesis tot en met 2 Koningen één groot doorlopend verhaal wordt verteld dat eindigt in 586 voor Christus. Het ligt dan ook voor de hand dat de eindredactie van deze boeken kort na het jaar 586 voor Christus te dateren is, tijdens of vlak na de Babylonische ballingschap. Daarbij heeft men gebruikgemaakt van mondelinge overleveringen, waarvan sommige op schrift zijn gesteld. De oudste verhalen dateren uit de tijd van de koningen van Israel en Juda (1000-586 voor Chr.) en misschien uit nog wel eerdere tijden.

De precieze ontstaansgeschiedenis is dus niet meer te achterhalen, maar wij geloven dat door al die stemmen, verhalen, documenten en redacties heen de stem van God zelf hoorbaar is. Hij is

ten diepste de auteur en dat kun je ook merken. Je zult zien dat, als je samen de woorden van Genesis leest en bespreekt, je ontdekt dat dit niet door mensen is bedacht. Het komt rechtstreeks uit de hemel, het is geïnspireerd door de Geest van God zelf.

Waar gebeurd

Nog een ding. Is het waar gebeurd wat er in de oergeschiedenis van Genesis 1-11 wordt gezegd? Is de schepping in zes dagen gemaakt? Hebben Adam en Eva bestaan? Heeft de aarde onder water gestaan? Daarover wordt verschillend gedacht onder christenen en er zijn dikke boeken over geschreven. De een zegt daarop voluit ja, de ander voluit nee, weer anderen nemen een tussenpositie in, zoals:

- ⊙ Wat er in Genesis staat is wel waar, maar niet echt gebeurd.
- ⊙ Wat er in Genesis staat is waar én echt gebeurd, maar de wijze waarop laten we open.

Toen in de jaren twintig van de vorige eeuw in de Gereformeerde Kerken een felle discussie werd gevoerd over de slang in het paradijs, of die wel echt gesproken had, merkte iemand op: 'Hebben jullie eigenlijk wel geluisterd naar wát er gezegd wordt?'

Wat ons betreft moet het daarover gaan in onze gesprekken en discussies. We laten ons niet verlammen door de h oe-vragen, maar luisteren allereerst naar wát de Heer ons zegt.

DEEL 2

Programma's

- 1 En God zag dat het TOV was.
Opstarten
- 2 God begint
- 3 Beheersen of beheren?
- 4 Gods Geest in de schepping
- 5 Kies maar, er zijn twee bomen
- 6 Do Event
- 7 Man en vrouw schiep Hij hen
- 8 Als God willen zijn
- 9 Broedermoord
- 10 Van geslacht op geslacht
- 11 Godenzonen en supermensen
- 12 God heeft spijt
- 13 Do Event
- 14 God verdrinkt zijn schepping
- 15 Een regenboogverbond
- 16 Dronken
- 17 Een Babylonische spraakverwarring

Programma 1 - opstarten



Programma 1
Opstarten
Voor beginnende groepen

En God zag
dat het
toev was

*En God zag alles wat Hij had gemaakt:
het was zeer goed.*

Genesis 1:31

1 Ontmoeting en kennismaking

- › Dit programma is een opstartprogramma voor nieuwe groepen en voor groepen die alvast wat willen snuffelen aan het thema, bijvoorbeeld tijdens een maaltijd of een informatiebijeenkomst.
- › Doe een kennismakingsrondje; wat vind je leuk om over jezelf te vertellen?
- › Wat heeft je hier gebracht en wat verwacht je van de Gemeente Groei Groep?

2 Lied & gebed

- › YouTube Gods zegen voor jou (Sela)
- › YouTube Pelgrimlied (Elbert Smelt & Rachel Rosier)

3 Introductie op het thema

'En God zag dat het TOV was' is het thema van dit gespreksboekje. Het gaat over de schepping van hemel en aarde, over de schoonheid ervan, maar ook over: hoe het kwaad erin is geslopen.

- › Als jij naar de wereld kijkt, wat zeg je dan: tof of niet tof? Leg uit.
- › Wij als Gemeente Groei Groep willen graag een 'toffe' GGG zijn. Lees met elkaar de 'spelregels voor het groepsgesprek' (deel 3.2) en bespreek ze met elkaar.

4 In gesprek met de Bijbel

We lezen Genesis 1:31-2:1

³¹En God zag alles wat Hij had gemaakt: het was zeer goed. Het werd avond en het werd morgen. De zesde dag. ¹Zo werden de hemel en de aarde in al hun rijkdom voltooid.

- 📄 Markeer met een uitroepteken wat je aanspreekt of opvalt.
- ❓ Plaats vraagtekens bij wat je bespreken wilt.

Gespreksvragen

1. En God zag dat het goed was. Dat wordt zeven keer herhaald in Genesis 1, het openingshoofdstuk van de Bijbel, waarin de schepping van hemel en aarde wordt beschreven. Bij de voltooiing van zijn scheppingswerk noemt Hij het zelfs zéér goed (verzen 4, 10, 12, 18, 21, 25, 31).

- Ken je dat zelf ook, blijdschap en voldoening over iets dat je gemaakt hebt? Geef voorbeelden.
- Waarover zou God het meest tevreden zijn geweest, denk je?
- Denk je dat Hij achteraf ook spijt gehad zou kunnen hebben? Waarover?

5 **Bouwstenen voor de praktijk**

We hebben geluisterd naar Gods stem en naar elkaar. Wees nu even helemaal stil en luister naar wat Gods Geest jou te zeggen heeft.

- Wat laat God jou zien? Deel het als je dat wilt.
- Wat verwacht je het komende seizoen te geven en te ontvangen? En wat niet?
- Welke afspraken maak je met elkaar? Hoe vaak kom je samen? Waar kom je samen? Wie doet wat?
- De eerste elf hoofdstukken van Genesis (de oergeschiedenis) kun je in een uurtje doorlezen. Misschien kun je dat de komende week doen. Kijk dan ook naar de achtergrond van Genesis in hoofdstuk 1.3.

6 **Gebed**

Verzamel gebedsonderwerpen die te maken hebben met wat je hebt besproken. Misschien kunnen jullie dit samen bij God brengen.

Triades

- Is het een idee om met twee anderen een triade te vormen?
- Voor verdere uitleg over Triades lees deel 3.6 achter in het boek.

Programma 2 - God begint



Programma 2
Genesis 1:1-25

God begint

In het begin schiep God de hemel en de aarde.

Genesis 1:1

1 Ontmoeting

- ⊗ Hoe gaat het met je? Hoe ben jij de dag begonnen?
- ⊗ Of: De natuur is overal, boven je, onder je, om je heen. Zelf ben je ook een stukje natuur. Wat is je mooiste ervaring in de natuur?

2 Lied & gebed

- ⊗ **LB 8** Heer onze Heer, hoe machtig en verheven
- ⊗ **HH 657** U die mij geschapen hebt
- ⊗ **HH 721** Er is een dag

3 Introductie op het thema

Karin, 43 jaar:

Als ik om mij heen kijk, zie ik overal de hand van God. Alles is precies zo gemaakt dat we kunnen leven. Er is precies genoeg zuurstof, de zon schijnt op een manier waardoor leven op aarde mogelijk is en ga zo maar door. Deze wereld toont de hand van een kunstenaar.

- ⊗ Herken je je in de observaties van Karin? Leg uit waarom wel en waarom niet.

4 In gesprek met de Bijbel

We lezen Genesis 1:1-25

¹In het begin schiep God de hemel en de aarde. ²De aarde was woest en doods, duisternis lag over de oervloed, en over het water zweefde Gods geest.

³God zei: 'Laat er licht zijn,' en er was licht. ⁴God zag dat het licht goed was, en Hij scheidde het licht van de duisternis; ⁵het licht noemde Hij dag, de duisternis noemde Hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.

⁶God zei: 'Laat er midden in het water een gewelf komen dat de watermassa's van elkaar scheidt.' ⁷God maakte het gewelf en scheidde het water onder het gewelf van het water erboven. Zo gebeurde het. ⁸Hij noemde het gewelf hemel. Het werd avond en het werd morgen. De tweede dag.

⁹God zei: 'Laat het water onder de hemel naar één plaats stromen, zodat er droog land verschijnt.' En zo gebeurde het. ¹⁰Het droge noemde Hij aarde, het samengestroomde water noemde Hij zee. En God zag dat het goed was.

¹¹God zei: 'Laat overal op aarde jong groen ontkiemen: zaadvormende planten en alle soorten bomen die vruchten dragen met zaad erin.' En zo gebeurde het. ¹²De aarde bracht jong groen voort: alle soorten zaadvormende planten en alle soorten

bomen die vruchten droegen met zaad erin. En God zag dat het goed was. ¹³Het werd avond en het werd morgen. De derde dag.

¹⁴God zei: 'Laten er lichten aan het hemelgewelf komen om de dag te scheiden van de nacht. Ze moeten dienen als tekens die de feesten aangeven en de dagen en de jaren, ¹⁵en als lampen aan het hemelgewelf, om licht te geven op de aarde.' En zo gebeurde het. ¹⁶God maakte de twee grote lichten, het grootste om over de dag te heersen, het kleinere om over de nacht te heersen, en ook de sterren. ¹⁷Hij plaatste ze aan het hemelgewelf om licht te geven op de aarde, ¹⁸om te heersen over de dag en de nacht en om het licht te scheiden van de duisternis. En God zag dat het goed was. ¹⁹Het werd avond en het werd morgen. De vierde dag.

²⁰God zei: 'Laat het water wemelen van levende wezens, en laten er boven de aarde, langs het hemelgewelf, vogels vliegen.' ²¹En God schiep de grote zeemonsters en alle soorten levende wezens waarvan het water wemelt en krioelt, en alle soorten vogels, alles wat vleugels heeft. En God zag dat het goed was. ²²God zegende ze met de woorden: 'Wees vruchtbaar en word talrijk en vul het water van de zee. En ook de vogels moeten talrijk worden, overal op aarde.' ²³Het werd avond en het werd morgen. De vijfde dag.

²⁴God zei: 'Laat de aarde alle soorten levende wezens voortbrengen: alle soorten vee, kruipende dieren en wilde dieren.' En zo gebeurde het. ²⁵God maakte alle soorten in het wild levende dieren, alle soorten vee en alle soorten dieren die op de aardbodem rondkruipen. En God zag dat het goed was.



Markeer met een uitroepteken wat je aanspreekt of opvalt.



Plaats vraagtekens bij wat je bespreken wilt.

Gespreksvragen

Bespreek de vragen met een sterretje in ieder geval.

1. Lees vers 1 nog eens aandachtig en raadpleeg daarbij de achtergrond.

- Er zijn verschillende manieren van lezen. Je kan de eerste woorden lezen als 'In het begin' of 'Vanaf het begin.' Bij de tweede manier scheidt God dus nog steeds. Welke manier van lezen spreekt jou het meeste aan?
- Met diezelfde achtergrondkennis kun je het woord scheppen in vers 1 ook vertalen met scheiden. Dan gaat het niet zozeer om het laten ontstaan van de dingen, maar om het maken van een plek waar de mens kan leven. Daarvoor moet nat en droog, nacht en dag, et cetera gescheiden worden. Wat vind je van deze vorm van lezen?
- 'Vanaf het begin scheidt God hemel en aarde.' Wat zou dit betekenen voor ons?

2. *Zoek een schilderij of een gedicht (of maak er zelf een) dat voor jou de schoonheid van de schepping laat zien. Deel deze met elkaar. Als je zelf iets maakt is het leuk om te bedenken dat je, net als God, creatief (scheppend) bent.

3. *Kijk bij de achtergrond over de structuur van dit gedeelte.

a. Maak eens een tabel waarbij je dag 1 en 4, 2 en 5, 3 en 6 naast elkaar zet. Zie je de overeenkomsten tussen de dagen?

4. Kijk bij de achtergronden hoe het scheppingsverhaal ook laat zien wat afgoderij is. God scheidt de zon en de maan. Zij zijn dus geen goden, maar schepselen. Datzelfde geldt voor de vruchtbaarheid en het licht.

a. Is dit belangrijk om je te realiseren? Waarom?

b. Is er ook een verband tussen het scheppingsverhaal en moderne afgoden als macht, seks en geld?

5. *God zag dat het goed was. Dat is het refrein van elke dag. Zeven keer wordt het herhaald.

a. Wat zegt dat over Gods kijk op de wereld?

b. Hoe zie jij de verhouding tussen de goede schepping en het kwaad in de natuur, zoals natuurrampen en de chaosmachten die er nog zijn?

6. *In het scheppingsverhaal wordt de wereld in zes dagen gemaakt door God. Daarnaast is er een wetenschappelijk antwoord op de vraag hoe de wereld is ontstaan. Daarbij wordt gesproken over de oerknal, 14 miljard jaar geleden en de ontwikkeling van het leven langs de weg van de evolutie, 4 miljard jaar geleden.

a. Hoe kijk jij naar de verschillen tussen deze benaderingen?

b. Er zijn ook manieren om de beide verhalen met elkaar te verbinden. Een dag hoeft geen 24 uur te zijn. Of: het gaat niet om het hóe, maar om het dát (God is schepper). Wat vind jij ervan om de beide benaderingen te verbinden?

7. Lees Romeinen 8:19-22

a. Wat wordt hier over de schepping gezegd?

b. Hoe zie jij in de praktijk wat hier gezegd wordt?

c. Wat zegt dit Bijbelgedeelte over het belang van deze wereld in Gods ogen?

5 **Bouwstenen voor de praktijk**

We hebben geluisterd naar Gods stem en naar elkaar. Wees nu even helemaal stil en luister naar wat zijn Geest jou te zeggen heeft.

- Wat laat God jou zien? Deel het als je dat wilt.
- Wat ga je concreet doen? Persoonlijk, in je GGG of werk, kerk of buurt?

✍ Schrijf deze concrete actie achterin je boek bij 'Bouwstenen voor de praktijk'.
Bijvoorbeeld: Ik sta de komende twee weken aandachtig stil bij de schoonheid van Gods schepping en prijs Hem daarvoor.

6 Gebed

Neem een gedeelte uit Psalm 104 en spreek die uit als een lofzang op God over de schepping.

✓ Achtergrond

Bij vers 1 In het begin. Scheppen

'In het begin' lezen we in de meeste vertalingen. Het is ook mogelijk te vertalen met 'vanaf het begin.' Ook is het mogelijk om het woord 'scheppen' te vertalen met 'scheiden'. Dat levert een andere manier van lezen op.

Bij vers 2 Gods geest

De Geest van God komt in programma 4 aan de orde.

Bij vers 3 t/m 25 Zes scheppingsdagen

Er lijkt een bepaalde structuur in de opbouw te zitten, waarbij dag 1 en 4, 2 en 5, 3 en 6 bij elkaar horen. Het is goed mogelijk om het scheppingsverhaal te lezen tegen de achtergrond van afgoden in de oude tijden. Het licht, de zon, de maan, vruchtbaarheid en de aarde werden als goden beschouwd. God laat hier echter zien dat het schepselen zijn, wel van grote waarde, maar ze mogen geen objecten van verering en afgoderij worden. Alleen God zelf komt eer en aanbidding toe. God is scheppend bezig in deze wereld om een leefbare plek te maken voor mens (en dier). Daarom moet er droog land zijn dat vruchtbaar is.

Bij vers 4, het werd avond en het werd morgen.

In het Oude Testament begint de dag met de avond. Zo begint de sabbat op de vrijdagavond.

Bij vers 4 God zag dat het goed was

Elke dag eindigt ermee dat God nog eens kijkt naar wat Hij heeft gemaakt en ziet hij dat het (zeer) goed is. Het wordt zeven maal herhaald (4, 10, 12, 18, 21, 25, 31)! Dat zegt wat over de schepping! Het Hebreeuwse woord voor goed is tov, wat wij weer kennen als tof.

Bij vers 26-28 De mens, geschapen naar Gods evenbeeld

De mens, geschapen naar Gods evenbeeld en de daaruit voortvloeiende verantwoordelijkheden komen in programma 3 aan de orde.

Triades

- ⊗ Romeinen 8:19-22
- ⊗ Psalm 104:5-7